

Santral Uyku Apne Sendromları

Prof. Dr. Ahmet Uğur Demir

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara

SANTRAL APNE TANIMI

Santral apne, uyku sırasında üst hava yolunda tıkanıklık olmadan tekrarlayan apne tablosu olarak tanımlanmıştır. Daha sık görülen ve daha iyi tanımlanmış olan obstrüktif apnelerden farklı olarak santral apne sırasında hava akımı ile birlikte solunum çabası da durmuştur. Obstrüktif apne ise hava akımı kesilmişken solunum çabası sürmektedir (Şekil 1 ve 2).

Solunum olaylarının polisomnografik (PSG) tanımı Amerikan Uyku Tıbbi Akademisinin (American Academy of Sleep Medicine, AASM) kılavuzuna göre yapılmıştır (Berry ve ark., 2012). Santral apne, uyku sırasında solunum kaslarına gelen uyarıların kısmen veya tamamen azalması sonucu en az 10 saniye süresince hava akımının kısmen veya tamamen kesilmesi ile karakterizedir. Hipopne esnasında aşağıdakilerden hiç birisi yoksa santral hipopne olarak sınıflandırılmaktadır:

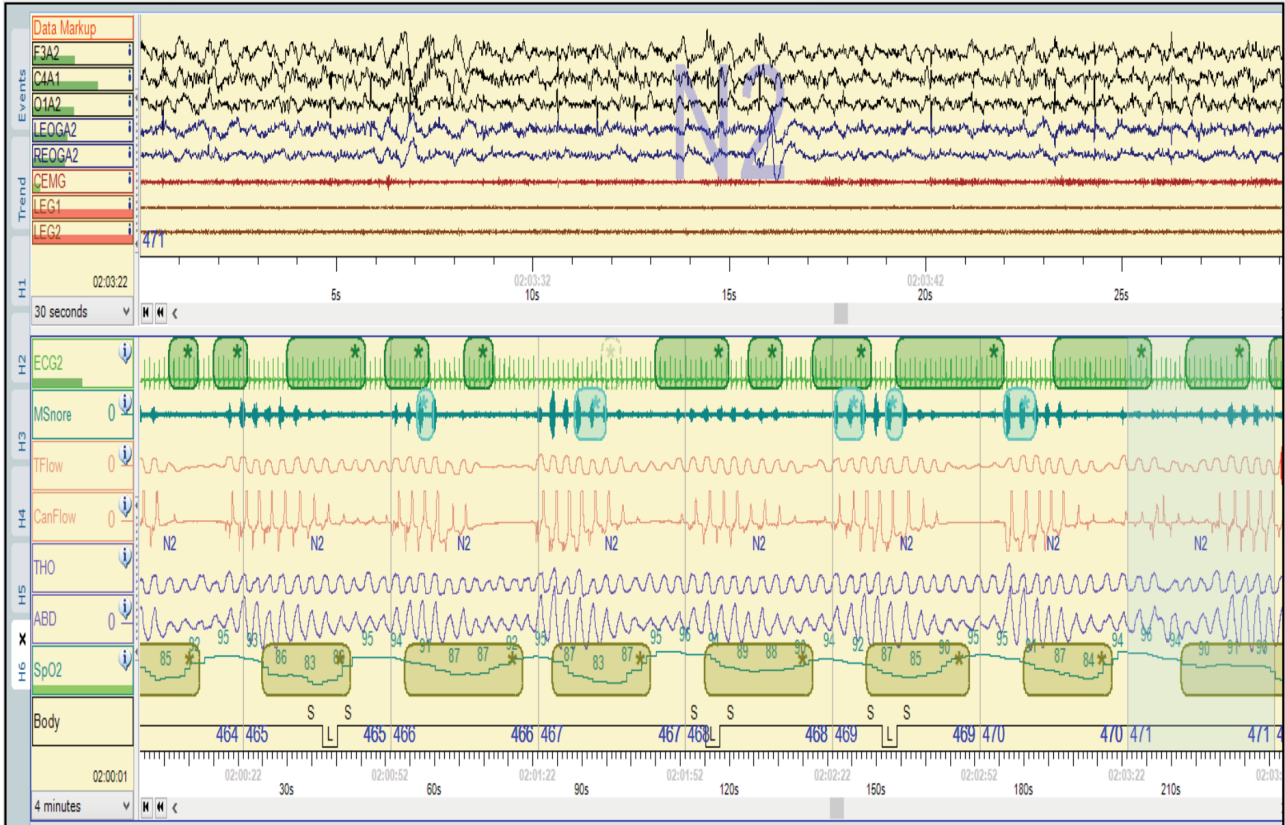
a. Solunum olayı sırasında horlama

b. Bazal solunuma göre inspiratuar sinyalde (nazal kanül veya pozitif hava yolu basınç eğrisinde) düzleşme

c. Solunum olayı sırasında, olay öncesi solunumda olmayan, torakoabdominal paradoks hareketin varlığı.

Santral apne (SA) ile obstrüktif apne (OA) farkına daha yakından bakılacak olursa, üst hava yolu daralması veya kapanması ile diyafram kasılması arasındaki ilişkiyi incelemek gerekir. Bu ilişkiyi değiştirenlere göre üç türlü apne gelişebilir (Dempsey, 2019):

1. Diyaframın kasılmasında gecikme, üst hava yolunun kapanması (santral apne ile başlayıp sonra diyaframın kasılması ile obstrüktif apne; mikst apne),
2. Diyaframın kasılmaması, üst hava yolunun açık kalması (santral apne),
3. Diyaframın kasılmaması, üst hava yolunun kapanması (obstrüktif apne).

Şekil 1. Polisomnografi örneğinde, dört dakikalık kayıta tekrarlayan obstrüktif apneler ve esnasında solunum çabası devam etmektedir. (Tflow: termistörle hava akımı ölçümü; canflow: kanülle hava akımı ölçümü; tho: göğüs hareketi; abd: batin hareketi; SpO₂: oksijen saturasyonu [%]).